

Kapittel 13 – Sikringssone – Nedslagsfelt. Drikkevann

Pkt. 13-1 (H110 – Sikringssone – nedslagsfelt. Drikkevann) *Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)*

Nedslagsfeltene i sonene H110 er båndlagt etter annet lovverk med egne bestemmelser.

De øvrige bestemmelser i dette kapittel angir særskilte klausuleringsbestemmelser for nedslagsfelt for drikkevannskilden Askevatnet – hensynssone H110_4, H110_5, H_110_6 og H110_7. Bestemmelser i pkt. 13-2 – pkt. 13-15 gjelder for hele nedslagsfeltet. Bestemmelser i pkt. 13-16 - pkt. 13-18 gjelder bare for det umiddelbare nedslagsfelt til drikkevannskilden - hensynssone H110_5.

Pkt. 13-2 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) *Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)*

Følgende bestemmelser fastsetter regler for all aktivitet tilknyttet drikkevannskilden Askevatnet og dets nedbørsfelt. Bestemmelsene skal være overordnet alle andre interesser innenfor hensynssonen for drikkevannskilden.

Bestemmelsernes formål er å sikre drikkevannskvaliteten til Askevatnet, og presisere innholdet i Forskrift om vannforsyning og drikkevann av 4. desember 2001 § 4.

Askøy kommune er vannverkseier.

Bestemmelsernes pkt. 13-16 – 13-18 fastsetter særbestemmelser for hensynssone H110_5.

Veiledning:

Bestemmelsen skal understreke at hensynet til bevaring av drikkevannskilden skal være det viktigste hensynet ved arealvurderinger i nedbørsfeltet.

Askøy kommune angis som vannverkseier. Søknader etter restriksjonsbestemmelsene skal behandles av fagetat for vann.

Pkt. 13-3 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) *Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)*

Tillatelse som er gitt i eller i medhold av restriksjonsbestemmelsene gir ikke tillatelse til å iverksette tiltak, dersom offentlig tillatelse er nødvendig etter annet regelverk, eller dersom aktiviteten er forbudt etter annet regelverk. Det gjelder et generelt lov- og forskriftsfestet forbud mot alle aktiviteter i og på Askevatnet og i dets nedbørsfelt som kan medføre fare for forurensning av drikkevannet, jfr. Drikkevannsforskriftens § 4, uavhengig av om aktiviteten uttrykkelig er nevnt i restriksjonsbestemmelsene og selv om disse åpner for den aktuelle aktivitet.

Veiledning:

Understreker grunneier/tiltakshavers plikt til å undersøke og avklare annet regelverk på tross av at forholdet til restriksjonsbestemmelsene for nedbørsfeltet er avklart.

Generell henvisning til drikkevannsforskriften § 4. Det er generelt forbud mot å forurense drikkevannet, og drikkevannsforskriften § 4 vil kunne benyttes som hjemmel dersom man avdekker forurensning som ikke omfattes av restriksjonsbestemmelsene.

Pkt. 13-4 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Det tillates ikke etablering av nye, private vannforsyningsanlegg eller nye tilknytninger til eksisterende, private vannforsyningsanlegg uten etter godkjenning fra vannverkseier.

Alle avløp skal være tilknyttet offentlig anlegg. Det er ikke tillatt med private avløpsløsninger, herunder enhver form for private toalettløsninger, i nedbørsfeltet.

Fritidseiendommer i nedbørsfeltet er forpliktet til å tilknytte seg offentlig vann og avløp, jfr. pbl. § 27-1 og § 27-2, jfr. også § 30-6.

Veiledning:

Private vannforsyningsanlegg fra vann i nedbørsfeltet kan godkjennes for bebyggelse utenfor nedbørsfeltet.

Alle eiendommer i nedbørsfeltet vil få pålegg om tilknytning til offentlig vann etter hvert som ledningsnettene tillater dette. Private vannforsyningsanlegg vil på denne bakgrunn dermed være uaktuelle.

Alle eiendommer i nedbørsfeltet vil få pålegg om tilknytning til offentlig avløp når ledningsnettene tillater dette. Av hensyn til kontroll på forurensningssituasjonen vil det ikke bli tillatt private avløpsløsninger som eks. minirensesanlegg, snurredo, frysedo, kagge mv.

Plan- og bygningsloven gir ikke hjemmel til å gi pålegg om tilknytning til offentlig vann og avløp for fritidsboliger. Den åpner for at hjemmel for tvungen tilknytning kan gis i plan, jfr. § 30-6.

Tredje ledd i § 3 gir hjemmel for tvungen tilknytning for fritidsboliger i nedbørsfeltet.

Pkt. 13-5 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Det er ikke tillatt å deponere gjenstander, avfall, slam eller lignende i nedbørsfeltet.

Det er ikke tillatt å utøve bruk av eiendom/bygning som kan medføre fare for forurensning av vannkilden.

Etablering og bruk av landbruksvei/skogsvei er tillatt. Eksisterende og nye veier skal stenges med bom.

Veiledning:

Det er generelt forbudt å deponere gjenstander, avfall, slam eller lignende i nedbørsfeltet som kan forurense drikkevannet. Dette er ikke til hinder for oppbevaring av gjenstander som

benyttes på eiendommen, forutsatt at disse ikke forurenses. Ved forurensningsfare vil man kunne benytte tvangsmidler i henhold til plan- og bygningsloven for å rydde opp i forholdet.

Det er ønskelig og nødvendig at skogbruk opprettholdes innenfor kontrollerte former. Det er viktig at skogsveiene kun benyttes til dette formål, og man vil derfor være forpliktet til å holde veiene stengt med bom. Det vil bli akseptert at man også utenfor skogsvei benytter hogstmaskin. Skogsveier skal etableres på mest mulig skånsom måte, og med rene masser.

Slik etablering og bruk følger for øvrig gjeldende lov- og planbestemmelser.

Pkt. 13-6 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Det er forbudt å oppbevare eller bruke faste eller flytende stoffer, herunder olje og oljeprodukter, av sådan art eller i slike mengder at stoffene kan medføre fare for forurensning av vannkilden.

Eksisterende olje, drivstoff- og/eller kjemikalietanker, fat e.l. skal fjernes, med unntak av tanker til husholdningsbruk og landbruk. Tanker som ikke fjernes skal sikres mot lekkasje til grunnen. Tanker med risiko for forurensning skal erstattes med nye tanker. Erstatningstank skal maksimalt være 1,2 m³.

Veiledning:

Generelt er lagring og bruk av stoffer som kan medføre fare for forurensning uønsket i nedbørsfeltet. Dersom det likevel oppbevares stoffer av en slik art og mengde at det kan utgjøre en forurensningsfare, vil vannverkseier kunne benytte tvangsmidler i henhold til plan- og bygningsloven for å få dette fjernet.

Det stilles krav om fjerning av eksisterende tanker, men det gjøres unntak for tanker til husholdning og landbruk. Eier er ansvarlig for at gjenværende tanker ikke medfører fare for forurensning ved lekkasje til grunnen, eventuelt å skifte tank.

Ved eventuelle dispensasjonssøknader knyttet til størrelse på tank, må det dokumenteres tilstrekkelige sikringstiltak.

Pkt. 13-7 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Det er forbud mot lagring og bruk av pesticider (plantevernmidler) i fareklasse ”Tx - Meget giftig”, ”T - Giftig” og ”Xn – Helseskadelig”.

Vannverkseier kan gjøre unntak for lagring og bruk av slike produkter til landbruksvirksomhet, men aldri nærmere enn 50 m fra vann eller tilløp.

Veiledning:

Nasjonalt er man restriktiv til bruk og lagring av pesticider i nedbørsfelt, og man har derfor generelt lite problemer med funn av slike stoffer i drikkevann. Det er viktig å sikre mot pesticider, ettersom det er forskjellige helsefarer knyttet til eksponering og inntak som følge av tilrenning til drikkevann.

Det åpnes for konkrete unntak knyttet til landbruksvirksomhet. Slik dispensasjon kan gis etter søknad, hvor følgende må dokumenteres:

- *type stoff og mengde som søkes benyttet*
- *formål og bruk/lagring*
- *kartskisse og beskrivelse som viser bruk og lagring*
- *produktdatablad*
- *stoffets økologiske fareklasse*
- *dokumentasjon på at forhandler er godkjent*
- *autorisasjonsbevis for bruk og kjøp av plantevernmidler*

Størrelsen på Askevannets nedbørsfelt og magasin tilsier en liberal praktisering av søknader om unntak fra forbudet. Det må særlig tas hensyn til hvor pesticider er søkt benyttet i forhold til inntakets plassering og nærhet til vann eller tilløp.

Unntak kan gis med inntil 4 års varighet. Ved søknad om forlenget tillatelse til videre bruk av samme stoff og mengde på samme lokalitet, skal det fremlegges dokumentasjon (sprøytejournal) på at vilkåret for dispensasjonen er ivaretatt.

Pkt. 13-8 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Det tillates ikke nydyrking av mark med mindre det dokumenteres at arealet dreneres ut av nedbørsfeltet. Nydyrking og masseutskifting er uansett forbudt nærmere enn 50 meter fra vann og tilløp.

All gjødsling skal skje etter plan godkjent av vannverkseier. Bruk av kloakkslam tillates ikke.

Veiledning:

Det er lite praktisk å kreve at eksisterende dyrket mark skal dreneres ut av nedbørsfeltet. Det er ikke ønskelig med økt areal av dyrket mark som har tilrenning til Askevann, og det må dermed dokumenteres at planlagt nydyrking av areal dreneres ut av nedbørsfeltet. Det er et absolutt forbud mot nydyrking nærmere enn 50 meter fra vann og tilløp.

Eksisterende gjødslingsplan kan være tilstrekkelig, forutsatt at den gir tilstrekkelig informasjon til å vurdere drikkevannshensyn.

Pkt. 13-9 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Nyetablering av næringsvirksomhet som kan medføre forurensende utslipp er forbudt.

Veiledning:

I sone 2 er restriksjonsbestemmelsene ikke til hinder for å etablere næringsvirksomhet som ikke kan forurense vannkilden. Eksempelvis vil kontorarbeidsplasser hvor kontorbygg har offentlig avløp kunne aksepteres, mens eksempelvis bilverksted vil være problematisk. Alle virksomheter som oppbevarer eller benytter forurensende stoffer vurderes å medføre fare for utslipp.

Øvrige offentligrettslige begrensninger gjelder.

Pkt. 13-10 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Beiting, riding og annen ferdsel av husdyr skal skje på en måte som ikke medfører fare for forurensning av vannkilden. Hund skal holdes i bånd. Avføring fra hund og hest skal samles opp og bringes ut av nedbørsfeltet. Bading av dyr er forbudt.

Veiledning:

§ 9 åpner for beiting, riding og ferdsel av husdyr. § x angir strengere restriksjoner for beiting i sone 1. Beiting, riding og ferdsel med husdyr må skje med omtanke for konsekvensene for vannkvaliteten i nedbørsfeltet. Det er for eksempel ikke ønskelig at det etableres ridestier langs bekker og vannkilder.

Bading av dyr er ikke tillatt på grunn av fare for mikrobiologisk forurensning. Av samme årsak innføres båndtvang for hund. Det vises for øvrig til «Forskrift om båndtvang for hund i Askøy kommune.»

Pkt. 13-11 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Det er forbudt å bringe inn nye, levende organismer/ arter i nedbørsfeltet.

Veiledning:

Planter, dyr eller mikroorganismer som ikke er naturlig hjemmehørende i nedbørsfeltet kan forstyrre den naturlige balansen i vann og nedbørsfeltet for øvrig, og kan påvirke vannkvaliteten i negativ forstand. Det er derfor forbudt å innføre nye arter i nedbørsfeltet. Mikroorganismer kan for eksempel innføres ved bruk av fiskeutstyr og båter som har vært benyttet i andre vann.

Pkt. 13-12 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Det tillates ikke ferdsel eller annen aktivitet, herunder bading, i eller på vann/ islagt vann, med unntak av nødvendig aktivitet for drift av skog og vannverk. Fløting av tømmer nærmere enn 100 meter fra inntak til renseanlegget er ikke tillatt. I forbindelse med fløting kan kun båt med elektrisk motor benyttes.

Veiledning:

Ferdsel på vann/islagt vann medfører fare for direkte forurensning i vannkilden, og er derfor forbudt. Det understrekes i tillegg at ferdsel på is på regulert vann (Askevann) i tillegg medfører betydelig sikkerhetsrisiko.

Det er gjort unntak for drift av skog og vannverk. Det er ønskelig og nødvendig at skogen i nedbørsfeltet drives forsvarlig. Fløting av tømmer på vann i nedbørsfeltet kan være det eneste praktiske for å ta ut tømmer i området, og derfor er det gjort unntak for ferdsel i den sammenheng.

Vannverkseier ber om at skogsarbeid varsles i god tid, på standardskjema som finnes på www.askoy.kommune.no Grunneier skal avvente skriftlig tilbakemelding før oppstart. Slik tilbakemelding skal normalt gis innen to uker.

§11 angir at kun elektrisk motor kan benyttes på båt i forbindelse med fløting. Dette er det optimale med tanke på forurensningsfare. Vannverkseier er kjent med praktiske problemstillinger knyttet til dette, og vil gjøre unntak for bensindrevne motorer inntil tilstrekkelig effektiv el-motor blir tilgjengelig på markedet. Kun fire takts motorer i god stand vil bli akseptert benyttet.

Pkt. 13-13 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Fisking er kun tillatt for grunneiere med fiskerettigheter i nedbørsområdet. Det er ikke tillatt å leie ut eller selge fiskekort.

Veiledning:

Fiske medfører fare for forurensning, og må derfor begrenses. Det forutsettes at grunneiere med fiskerettigheter ivaretar forurensningshensynene med tanke på å benytte renovasjons- og toalettfasiliteter i egen bolig. Videre forutsettes det at grunneiernes fiskeutstyr og båter kun benyttes i det aktuelle vannet i nedbørssonen, slik at man unngår overføring av mikroorganismer med utstyret.

Pkt. 13-14 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Det er ikke tillatt med organiserte fritidsaktiviteter, leirslagning, stevner eller lignende. Militærøvelser tillates ikke. Det er heller ikke tillatt for enkeltpersoner å sette opp telt, bobil eller på annen måte slå leir.

For eksisterende idrettsanlegg i nedbørsfeltet, herunder Ravnanger og Finamyren, kan etablert virksomhet fortsette. Stevneaktivitet skal godkjennes av vannverkseier, og det kan settes vilkår for å hindre forurensning. Motorsport og lignende aktivitet på anleggene er forbudt. Anleggene skal til enhver tid oppfylle offentligrettslige krav.

Veiledning:

Organiserte aktiviteter medfører ofte forsøpling og forurensning, og er ikke tillatt i nedbørsfeltet.

Bestemmelsen er ikke til hinder for at beboere i området slår opp telt mv. i egen hage. Det forutsettes at de som benytter telt mv. bruker toalettfasiliteter og renovasjon i hus på den aktuelle eiendommen.

Vannverkseier vil legge opp til bevisstgjøring og oppfølging av lag og driftsansvarlige som har aktiviteter på idrettsanleggene, i form av jevnlig møter. Stevneaktivitet på Ravnanger og Finamyren skal godkjennes med mindre hensynet til drikkevannskvaliteten er til hinder for dette. Arrangør vil stå ansvarlig for å hindre forsøpling, og for at alle deltakere og tilskuere benytter innendørs toalettfasiliteter.

Pkt. 13-15 (H110_4 – H110_7 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Jakt i nedbørsfeltet må ikke medføre risiko for forurensning av vannkilden. Slakting skal utføres i en avstand på minimum 50 meter fra vann og tilløp.

Veiledning:

Jakt skal utføres på en slik måte at det minimerer muligheten for forurensning av vannkilden. Det tilligger jegerne å vurdere risiko i den sammenheng. Bruk av blyammunisjon (tungmetall) er ikke ønskelig.

Pkt. 13-16 (H110_5 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a) –

Det er ikke tillatt å iverksette tiltak i henhold til plan- og bygningslovens §§ 20-1, 20-2 eller 20-3 med følgende unntak:

- All aktivitet som er nødvendig i forbindelse med etablering av offentlig vann- og avløpsanlegg, samt senere vedlikehold og endringer som vannverkseier beslutter.
- Tiltak på eksisterende boligeiendommer som ikke medfører flere boenheter.
- Gjenoppbygging med samme antall bruksenheter etter brann/naturskade.
- Oppføring av bolig på gårdsbruk som er nødvendig for gårdsdriften, og oppføring og/eller nødvendig endring av driftsbygning på gårdsbruk som ledd i gårdsbrukets normale drift.
- Etablering av skogsvei for nødvendig skogsdrift

Veiledning:

Sone 1 omfatter det umiddelbare nedbørsfeltet rundt Askevann med direkte tilrenning. Det settes strengere krav for dette området. Nærheten til drikkevannskilden gir en dårligere sikkerhet mot forurensning, ettersom overvannet i mindre grad filtreres gjennom jordsmonnet.

Henvisningen til plan- og bygningsloven §§ 20-1, 20-2 og 20-3 tilsier at alle søknadspliktige og ikke søknadspliktige tiltak vil være forbudt i nedbørsfeltet. Dette gir strenge begrensninger, og man har derfor gitt følgende unntak fra bestemmelsen:

-aktivitet knyttet til vann- og avløpsanlegg

-alle tiltak på eksisterende boligeiendommer som ikke medfører flere boenheter

Dette medfører at eksisterende boligeiendommer eksempelvis kan føre opp tilbygg, garasje, terrasser, terrengendringer mv uten å komme i konflikt med restriksjonsbestemmelsene.

-gjenoppbygging etter brann/naturskade

Dette er unntakssituasjoner, og det er naturlig at ofre for denne typen hendelser skal få gjenreise sine bygninger.

-oppføring/ending av nødvendig bolig/driftsbygning på gårdsbruk som ledd i gårdsbrukets normale drift.

Det skal være mulig å få gjøre nødvendige endringer på bebyggelsen på gårder i drift uten å komme i konflikt med restriksjonsbestemmelsene. Familiemedlemmer som ønsker å bosette seg på gården anses ikke å falle inn under dette unntaket, med mindre de skal delta i videre drift.

Skogsvei kan etableres/oppgraderes når det er nødvendig for effektiv skogsdrift. Skogsvei må etableres mest mulig skånsomt, og med rene masser. Det kan benytte hogstmaskin og lastetraktor i skogsdrift. Det er skogeiers ansvar å sørge for at maskineri er i god stand for å unngå forurensning. Det vises for øvrig til veiledning til § 11, som omhandler krav om varsling i forbindelse med hogst.

Pkt. 13-17 (H110_5 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) *Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)*

Lagring og bruk av gjødsel, uteføring eller annen organisert samling av dyr, herunder beiting av dyr, tillates ikke uten etter godkjennelse fra vannverkseier.

Det er ikke tillatt å øke spredearealet.

Veiledning:

Bruk av kunstgjødsel vil ikke bli tillatt nærmere enn 50 m fra Askevannet og tilløp.

Når det gjelder søknad om bruk av naturgjødsel, gjelder det generelt at kommunen vil legge en restriktiv praksis til grunn. Følgende forhold vil være vesentlige i en søknadsvurdering:

-Lokalitet for gjødsling i forhold til plassering av råvannsinntak

-Mengde gjødsel

-Spredemetode

-Spredetidspunkt

-Stedegen vegetasjon og terrengforhold mot strandlinjen

Når det gjelder uteføring og beiting vil kommunen også legge til grunn en restriktiv praksis. Av vesentlige forhold som vurderes er:

-Lokalitet i forhold til plassering av råvannsinntak

-Mulighet for kontroll/avgrensning av beiteområde

-Antall dyr

*-Stedegen vegetasjon og terrengforhold mot strandlinjen
-Om beitemark skal benyttes i egen drift eller for utleie*

Under ingen omstendigheter vil det bli tillatt med spredning av naturgjødning, beiting av nevnte dyr og uteforing etc, nærmere enn 50 m fra Askevannet med tilløp.

Pkt. 13-18 (H110_5 – Klausuleringsbestemmelser Askevatnet) Hjemmel: Pbl. § 11-8 a)

Det er ikke tillatt med kompostering og barkfyllinger. Det er heller ikke tillatt å transportere jord eller andre masser inn i nedbørsfeltet.

Veiledning:

Forbudet er knyttet til større barkfyllinger som følge av intensivt skogsbruk. Sivevannet fra slike barkfyllinger kan gi lukt og smak til drikkevannet som vanskelig lar seg fjerne.

Dersom det skal transporteres masser inn i nedbørsfeltet, skal det foreligge dokumentasjon på at massene ikke er forurenset.